ALEXANDRA EFRIM

LECTURILE ȘCOLARULUI

CLASA a II-a

București - 2016

Copertă: Boris Stoilov
Redactor: Alexandra Efrim
Corectură: Ionuț Dumitru
Ilustrație: Pixel Image
Art Director: Titel Baldo

Toate drepturile asupra acestei versiuni în limba română aparțin Editurii Steaua Nordului.
Reproducerea integrală sau parțială sub orice formă a textului din această carte este posibilă numai cu acordul prealabil al Editurii Steaua Nordului.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Lecturile școlarului : clasa a II-a. - București : Steaua Nordului, 2016
ISBN 978-606-511-488-3

82-822=135.1

EDITURA
STEAUA NORDULUI

Pentru oferta editorială completă:
www.steauanordului.ro

ISBN: 978-606-511-488-3

Cuprins

Cuvânt înainte 8
VASILE ALECSANDRI 10
Concertul în luncă 10
Dimineața 15
Bradul 18
Sfârșitul iernii 21
MIHAI EMINESCU 24
Freamăt de codru 24
Revedere 28
Ce te legeni? 31
GEORGE COȘBUC 34
La Paști 34
Toamna 38
În seara de Crăciun 42
Jucăriile celui cuminte 44
Legenda albinei și a păianjenului 48
Nunta în codru 52
GEORGE TOPÂRCEANU 57
Rapsodii de primăvară 57
Balada unui greier mic 62
Acceleratul 66
Aeroplanul 69
ELENA FARAGO 72
De ziua mamei 72
Bondarul leneș 75
OCTAVIAN GOGA 78
Dimineața 78
ION AGÂRBICEANU 82
Păpădia 82
La săniuș 89
ȘTEFAN OCTAVIAN IOSIF 100
April 100
Bunica 103

BARBU ȘTEFĂNESCU DELAVRANCEA **107**
Bunicul 107
LEWIS CARROLL **113**
Alice în Țara Minunilor 113
LYMAN FRANK BAUM **120**
Vrăjitorul din Oz 121
HANS CHRISTIAN ANDERSEN **129**
Rățușca cea urâtă 129
Mica Sirenă 142
Prințesa și bobul de mazăre 166
Ghiocelul 169
VLADIMIR COLIN **173**
Povestea ursului cafeniu 173
Povestea ceasului cu inimă 179
WILHELM HAUFF **183**
Muc cel Mic 183
Povestea prințului cel neadevărat 197
EMIL GÂRLEANU **215**
Mărinimie 215
Sărăcuțul! 218
Căprioara 221
JACOB LUDWIG GRIMM **225**
WILHELM KARL GRIMM **225**
Gâsca de aur 225
Crăiasa albinelor 234
LEV TOLSTOI **238**
Motanul cu zurgălăi 238
Iepurele și broasca țestoasă 241
Creanga de alun 243
JOSEPH RUDYARD KIPLING **247**
Legenda balenei 247
JEAN DE LA FONTAINE **253**
Vulpea și strugurii 253
PETRE ISPIRESCU **257**
Judecata vulpii 257
Țapul și șarpele 262
ION LUCA CARAGIALE **266**
Bubico 266
ION CREANGĂ **275**
Ursul păcălit de vulpe 275
Povestea porcului 279
Amintiri din copilărie 298
Acul și barosul 302
Inul și cămeșa 306
IOAN SLAVICI **311**
Doi feți cu stea în frunte 311
ION HOREA **324**
Cartea 324
VICTOR EFTIMIU **328**
Fluierul fermecat 328
CEZAR PETRESCU **335**
Pif, Paf, Puf 335
EDMONDO DE AMICIS **342**
Cuore. Micul copist 342

VASILE ALECSANDRI

Poetul Vasile Alecsandri (1821-1890) s-a născut lângă Bacău. A scris poezii inspirate din folclorul românesc (volumul „Doine și Lăcrămioare"), din istoria patriei (volumul „Ostașii noștri"), din frumusețile naturii, surprinse în anotimpuri diferite: „Iarna", „Miezul iernei", „Gerul", „Viscolul", „Vestitorii primăverii", „Semănătorul", „Secerișul", „Sfârșit de toamnă", „Malul Siretului", acesta fiind grupate în volumul „Pasteluri".

CONCERTUL ÎN LUNCĂ

În poiana tăinuită, unde zbor luciri de lună,
Floarea oaspeților luncii cu grăbire se adună,
Ca s-asculte-o cântăreață revenită-n primăvară
Din străinătatea neagră, unde-i viața mult amară.

Roi de flăcări ușurele, lucioli scânteitoare
Trec în aer, stau lipite, de luminările-n floare
Răspândind prin crengi, prin tufe o văpaie albăstrie
Ce mărește-n miezul nopții dalba luncii feerie.

Iată, vin pe rând, păreche, și pătrund cole-n poiană
Bujorelul vioi, rumen, cu năltuța odoleană,
Frățiori și romănițe care se ațin la drumuri,
Clopoței și măzărele, îmbătate de parfumuri.

Iată frageda sulcină, stelișoare, blânde nalbe,
Urmărind pe busuiocul iubitor de sânuri albe.
Dediței și garofițe, pârguite-n foc de soare,
Toporași ce se închină gingașelor lăcrimioare.

Vine cimbrul de la câmpuri cu fetica de la vie,
Nufărul din baltă vine întristat, fără soție,
Și cât el apare galben, oacheșele viorele
Se retrag de el departe, râzând vesel între ele.

În poiană mai vin încă elegante floricele,
Unele-n condurii doamnei și-n rochiți de rândunele,
Altele purtând în frunte, înșirate pe o rază,
Picături de rouă dulce care-n umbră scânteiază.

Ele merg, s-adună-n grupe, se feresc de buruiene
Și privesc sosind prin aer zburători cu mândre pene,
Dumbrăvenci, ganguri de aur ce au cuiburi de matasă,
Ciocârlii, oaspeți de soare, rândunele, oaspeți de casă.

Mierle vii șuierătoare, cucul plin de îngâmfare,
Gaița ce imitează orice sunete bizare,
Stigleți, presuri, macalendri ce prin tufe se alungă
Și duioase turturele cu dor lung, cu jale lungă.

Iată, vin și gândăceii în hlamide smălțuite;
Iată greieri, iată fluturi cu-aripioare pudruite,
Și culbeci care fac coarne purtându-și casa-n-spinare...
La ivirea lor poiana clocotește-n hohot mare.

Iată-n urmă și albine aducând în gură miere...
Zburătorii gustă-n grabă dulcele rod cu plăcere,

Apoi sorb limpidea rouă din a florilor potire,
Șoptind florilor în taină blânde șoapte de iubire.

Dar, tăcere!... Sus pe-un frasin un lin freamăt se aude!...
Toți rămân în așteptare. Cântăreața-ncet prelude.
Vântul tace, frunza deasă stă în aer neclintită...
Sub o pânză de lumină lunca pare adormită.

În a nopții liniștire o divină melodie
Ca suflarea unui geniu pintre frunze-alin adie,
Și tot crește mai sonoră, mai plăcută, mai frumoasă,
Pân'ce umple-ntreaga luncă de-o vibrare-armonioasă.

Gânditoare și tăcută luna-n cale-i se oprește,
Sufletul cu voluptate în extaz adânc plutește,
Și se pare că s-aude prin a raiului cântare
Pe-ale îngerilor harpe lunecând mărgăritare.

E privighetoarea dulce care spune cu uimire
Tainele inimii sale, visul ei de fericire...
Lumea-ntreagă stă pătrunsă de-al ei cântec fără nume...
acul singur, roș la față, doarme, dus pe ceea lume!

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE

1. De unde revin păsările călătoare primăvara?
2. Ce flori vin la întâlnirea din luncă?
3. Ce păsări vin la întâlnire?

4. Vin și insecte? Care?
5. Ce se aude în liniștea nopții?
6. Ce pasăre cântă cât doarme macul?
7. Ce înțelegeți prin "privighetoarea înțeleaptă cântă fiecare cântec de două ori"?
8. Completați folosind caracteristici regăsite în poezie:

străinătatea _____
văpaie _____
bujorel vioi și _____
lăcrămioarele _____
cucul _____
turturelele _____

9. Alcătuiți câte o propoziție folosind expresiile:

.....
melodie divină

.....
cântare îngerească

.....
feeria nopții

TEMĂ DE GRUP

Lucrați în echipă pentru a crea o poveste cu tema trilurile veseliei în care fiecare copil își aduce aportul în desfășurarea acțiunii din povestire.

ȘTIAȚI CĂ?

Privighetoarea nu este o pasăre frumoasă, dar cântecul ei este parcă desprins din Rai. Acele triluri minunate vin din partea masculilor care se întrec prin cântec pentru a cuceri femela privighetoare, acestea fiind mijlocul lor de comunicare și de întărire a cuplului. Cântecul lor este mai evidențiat la lăsarea serii deoarece majoritatea păsărilor își încetează activitatea.

Masculii care nu și-au găsit încă perechea rămân să cânte toată durata nopții în speranța atragerii unei partenere.

A. Tema de grup implică participarea tuturor elevilor sau copiilor, sub îndrumarea învățătorului sau părintelui
B. Dezbateri și transfer de cunoștințe între elevi.

DIMINEAȚA

Zori de ziuă se revarsă peste vesela natură,
Prevestind un soare dulce cu lumină și căldură.
În curând și el apare pe-orizontul aurit,
Sorbind roua dimineții de pe câmpul înverzit.

El se-nalță de trei suliți pe cereasca, mândră scară
Și cu raze vii sărută june flori de primăvară,
Dediței și viorele, brebenei și toporași,
Ce răzbat prin frunzi uscate și s-arată drăgălași.

Muncitorii pe-a lor prispe dreg uneltele de muncă.
Păsărelele-și dreg glasul prin huceagul de sub luncă.
În grădini, în câmp, pe dealuri, prin poiene și prin vii
Ard movili buruienoase, scoțând fumuri cenușii.

Caii zburdă prin ceairuri; turma zbiară la pășune;
Mieii sprinteni pe colnice fug grămadă-n repejune,
Și o blândă copiliță, torcând lâna din fuior,
Paște bobocei de aur lâng-un limpede izvor.